

Onderwerp Maatregelen fietsenstalling Grote Markt
ter informatie
Steller Hans Praamstra

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 68 81 Bijlage(n) -

Ons kenmerk 25905-2022

Datum 9-2-2022 Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Uiterlijk medio maart 2022 is de openingshandeling fietsenstalling Grote Markt: een kwalitatief hoogwaardige inpandige stalling met ongeveer 1.500 stallingsplaatsen. Na de opening van de stalling Nieuwe Markt (onder het Forum) eind 2019 betekent dit een tweede forse uitbreiding van het aantal fietsparkeerplaatsen in dit deel van de binnenstad. Fietsers kunnen terecht in een van de hoogwaardige stallingen en hoeven in principe hun fiets niet meer zomaar buiten rek, vak of stalling te plaatsen: er is altijd een uitstekende fietsparkeerplaats voorhanden op een korte, acceptabele loopafstand van alle bestemmingen.

Met het in gebruik nemen van de fietsenstalling Grote Markt zetten we een belangrijke stap om het fietsparkeren in de binnenstad functioneler en beter te organiseren en zo de binnenstad aantrekkelijker en beter toegankelijk te maken. We willen namelijk een toegankelijke, gastvrije gemeente zijn waar we rekening met elkaar houden en waar voor iedereen ruimte is om zich door de binnenstad te bewegen. We streven dan ook naar een betere organisatie en minder overlast van de geparkeerde fiets in de openbare ruimte. Dit is uiteraard ook een belangrijke voorwaarde voor de in 2023 heringerichte Grote Markt zonder een chaos van gestalde fietsen in de openbare ruimte. De opening komt dan ook op een uitstekend moment: nog voordat de herinrichting van de Grote Markt gestart is, hebben we een belangrijke randvoorwaarde voor een aantrekkelijke Grote Markt op orde. Hiermee zijn we hard op weg om in dit gedeelte van de binnenstad het ideaalbeeld van onze strategie fietsparkeren te bereiken ('het nieuwe fietsparkeren'): (1) de capaciteit is op orde, (2) met gerichte communicatie en gedragsbeïnvloeding de fietser verleiden gebruik te maken van de stallingen en (3) indien nodig gericht handhaven.

Om te stimuleren dat fietsers zoveel mogelijk als 'nieuwe routine'/automatisme de nieuwe inpandige stalling weten te vinden en te voorkomen dat in de directe omgeving alsnog fietsen lukraak in de openbare ruimte worden gestald, zijn aanvullende

Volgvel 1

maatregelen nodig. Deze zijn vergelijkbaar met de maatregelen die we eerder rond de opening van de fietsenstalling Nieuwe Markt hebben genomen:

1. Opzetten van heldere communicatie, marketing en bewegwijzering voor de fietsenstalling, zodat fietsers ook weten dat er een nieuwe fietsenstalling beschikbaar is en deze ook goed vindbaar is.
2. Uitbreiden van de huidige fietsparkeerverbodzone Nieuwe Markt zodat ook de Grote Markt en omgeving een gebied wordt waar niet langer fietsen in de openbare ruimte buiten rekken of fietsvakken mogen worden gestald. Het instellen van een fietsparkeerverbod is een bevoegdheid van het college op grond van artikel 5.12a, lid 3 Algemene Plaatselijke Verordening Groningen (APVG) 2021.
3. Indien nodig in dit gebied gericht handhaven door het verwijderen van fietsen die in de openbare ruimte worden gestald buiten rekken of fietsvakken.

In de overige delen van de binnenstad hebben we nog een aanzienlijk tekort aan fietsparkeerplaatsen die we op korte termijn nog niet hebben opgelost. Daarom kunnen we in de rest van de binnenstad nu nog niet bovenstaand maatregelenpakket toepassen. Wel gaan we op korte termijn gerichte maatregelen treffen om het fietsparkeren in deze gebieden beter te organiseren en ordenen zodat de overlast van gepaarde fietsen in de openbare ruimte afneemt. Verderop in deze brief wordt nader ingegaan op deze maatregelen.

Deze maatregelen die ervoor moeten zorgen dat de nieuwe fietsenstalling Grote Markt zo goed mogelijk gevonden en gebruikt gaat worden en het gebied eromheen zoveel mogelijk vrij blijft van lukraak gestalde fietsen, passen uitstekend bij spoor 2 van het coalitieakkoord ‘Gezond, Groen, Gelukkig Groningen’: het herwinnen van de openbare ruimte. Het goed faciliteren van fietsparkeren is nader uitgewerkt in de in december 2021 door uw raad vastgestelde Mobiliteitsvisie, Ontwerpleidraad Leefkwaliteit Openbare Ruimte en de Binnenstadsvisie, evenals de Meerjarenprogramma’s Mobiliteit 2022-2025 en Leefkwaliteit 2022-2025.

Fietsparkeerstrategie Binnenstad

Al decennialang geven we als gemeente prioriteit en ruimte aan de fiets en stimuleren we dat onze inwoners en bezoekers de fiets nemen. We zijn dan ook trots op de sterke groei van het fietsverkeer, het imago van fietsvriendelijke stad én het relatief lage autogebruik in het stedelijke gebied. De fiets is en blijft een belangrijk vervoermiddel in Groningen. Voor de stad als geheel, maar zeker ook voor de binnenstad: meer dan tweederde van de binnenstadbezoekers komt per fiets.

Wel draagt het succes van de fiets op sommige plekken bij aan de druk op de openbare ruimte, vooral in de binnenstad en de schilwijken. Dit geldt voor de ‘rijdende’ fiets, maar vooral de geparkeerde (‘stilstaande’) fiets vormt hier een uitdaging. Momenteel is op veel plekken in de binnenstad sprake van een (soms groot) tekort aan fietsparkeerplaatsen. Dit zorgt op sommige plekken en momenten voor overlast, ergernis en hinder: bijvoorbeeld een slechtere doorgang voor voetgangers en een minder aantrekkelijke openbare ruimte. Dit staat haaks op de ambities die we hebben voor de leefbaarheid en de toegankelijkheid van de binnenstad. Waar het nodig is, willen we dan ook ingrijpen door het fietsparkeren beter te organiseren en zo nodig heldere (ruimtelijke) keuzes maken. Dit zal echter niet gaan betekenen dat bestemmingen niet meer per fiets bereikt kunnen worden, maar bijvoorbeeld wel dat

Volgvel 2

de fietser op sommige drukke plekken en momenten vaker te gast is of iets om moet rijden of iets verderop moet parkeren. Maar tegelijkertijd zijn we terughoudend met beperkende maatregelen voor fietsers, omdat wij koesteren dat zo veel mensen in Groningen fietsen.

De basis van onze fietsparkeerstrategie is een samenhangende 3-sporen aanpak gericht op het beter organiseren en faciliteren van de geparkeerde fiets:

1. **Stallingsvoorzieningen op orde:** Het zorgen voor voldoende capaciteit door aantrekkelijke fietsstallingen die aansluiten bij de behoefte van de doelgroepen bezoekers, bewoners en werknemers. Concreet betekent dit voldoende capaciteit voor lang parkeren (inpandig/ondergronds) én voor kort parkeren (op straat in vakken) en middellang parkeren (op straat in rekken).
2. **Gedragbeïnvloeding:** het positief verleiden en aansporen van fietsers om hun fiets te stallen op daarvoor bedoelde plekken (fietsstewards, campagnes Fietsstad050, nudging, etc.).
3. Uiteindelijk **handhaving** op fout gestalde fietsen indien nodig en mogelijk¹.

Belangrijk is dat we de sporen in samenhang uitvoeren, maar ook de genoemde volgorde aanhouden per gebied: eerst de capaciteit op orde met aantrekkelijke parkeervoorzieningen, de fietsers hier op attenderen en uiteindelijk daar waar nodig gericht handhaven op lukraak gestalde fietsen buiten rekken en fietsvakken. Op bepaalde plekken handhaven op geparkeerde fietsen terwijl er onvoldoende stallingsvoorzieningen beschikbaar zijn op korte, acceptabele loopafstand is niet uit te leggen aan onze bewoners en bovendien juridisch niet houdbaar. Dit kan bovendien leiden tot een waterbedeffect naar omliggende (woon)straten.

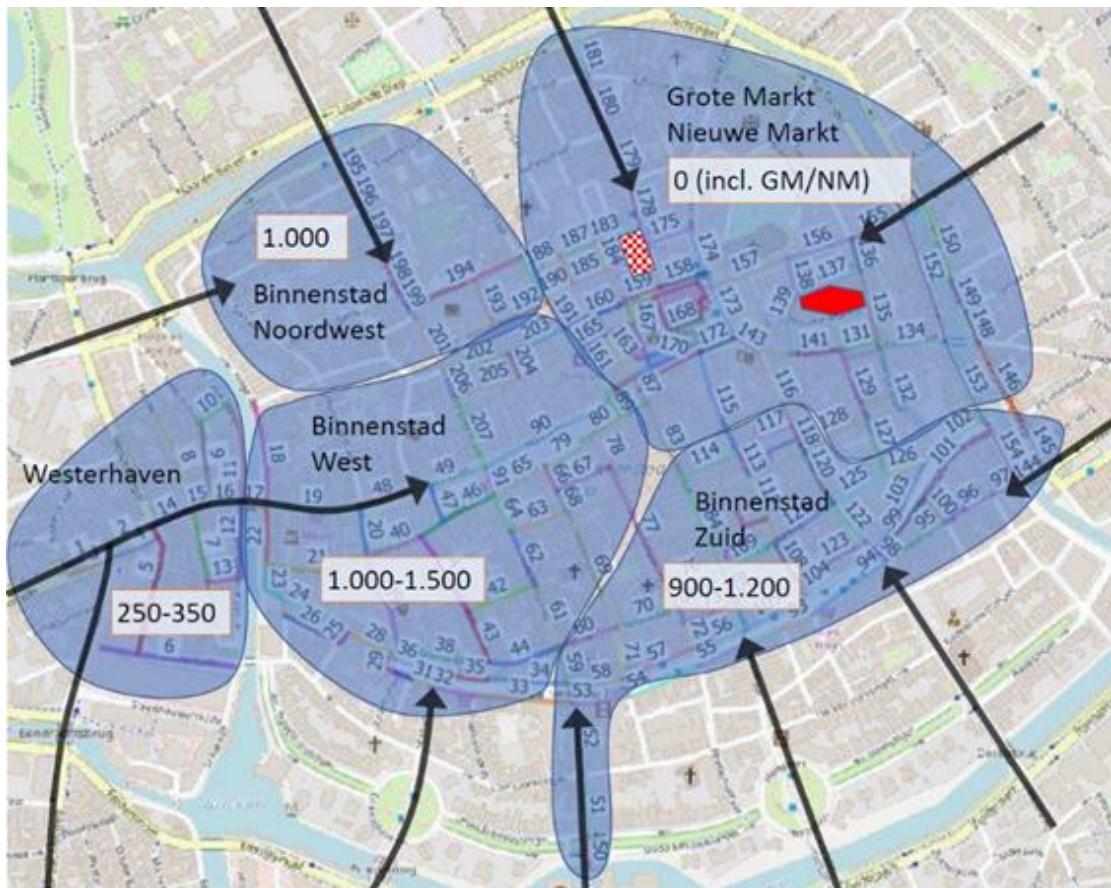
Spoor 1 Stallingsvoorzieningen op orde

Het gewenste eindbeeld is uiteraard de situatie waarin de capaciteit fietsparkeren in de hele binnenstad op orde is (oftewel: voldoende aanbod fietsparkeerplaatsen om aan de vraag te kunnen voldoen). Momenteel is op veel plekken in de binnenstad echter sprake van een (soms groot) tekort aan fietsparkeerplaatsen (zie onderstaande afbeelding van fietsparkeeronderzoek medio 2019, pre Corona). Dit tekort willen we oplossen door middel van grootschalige aantrekkelijke inpandige parkeervoorzieningen als substantiële aanvulling op de parkeervoorzieningen op straat. De praktijk leert ons dat dat de realisatie van dergelijke voorzieningen kostbaar en complex is en tevens lang duurt.

¹ Deze vorm van handhaving betreft **fout gestalde fietsen** (het verbod op stallen van (brom)fietsen buiten rekken, vakken of stallingen conform artikel 5.12a, lid 3 APVG 2021). Daarnaast handhaven we in de binnenstad en schilwijken sinds eind 2020 ook op basis van een **maximale parkeerduur** (het verbod op het langer stallen van fietsen dan een bepaalde periode conform artikel 5.12a, lid 4 APVG 2021, waarbij op en rond stations een maximum van 12 dagen geldt en in de binnenstad + schilwijken 4 weken). Dit fietsparkeerverbod is gericht op het verwijderen van achtergelaten (wees)fietsen en fietswrakken en daarmee het vrijspelen van onnodig in beslag genomen fietsparkeercapaciteit. Daarmee is deze maatregel dus gericht op het beschikbaar houden van voldoende capaciteit in de bestaande stallingsvoorzieningen (oftewel spoor 1 van de fietsparkeerstrategie).

Tot slot geldt nog een verbod op het stallen van fietsen die gevaar opleveren of de toegankelijkheid van bijvoorbeeld hulpdiensten of afvalinzameling belemmeren. Maar ook bijvoorbeeld het stallen op een voetpad, trottoir, blindengeleidestrook waardoor de doorgang wordt gehinderd of belemmerd. Dit zijn zogenaamde excessen. In dat soort gevallen van spoedeisend belang mag op grond van de APVG 2021 direct gehandhaafd worden (artikel 5.12a, lid 1 APVG 2021). Fietswrakken mogen eveneens zonder meer worden verwijderd.

Na de opening van de fietsenstalling Grote Markt is naar verwachting alleen in het oostelijk deel van de binnenstad straks voldoende aanbod fietsparkeerplaatsen om aan de verwachte vraag te kunnen voldoen. In het (noord)westelijk en zuidelijk deel van de binnenstad hebben we nog een aanzienlijk tekort aan fietsparkeerplaatsen. Vanwege deze ‘geografische disbalans’ in vraag en aanbod gecombineerd met de korte, acceptabele loopafstand vanaf fietsenstallingen² kunnen we vooralsnog dan ook geen ‘one-size-fits-all’ fietsparkeerbeleid in de binnenstad voeren. We hanteren daarom een specifieke aanpak per deelgebied van de binnenstad (globale indeling Oost, Zuid, Noord, West en Westerhaven).

Tekort aan fietsparkeercapaciteit binnenstad inclusief nieuwe fietsenstallingen Grote Markt en Nieuwe Markt (op basis van parkeeronderzoek medio 2019 voor Corona)

Spoor 2 Positieve gedragsbeïnvloeding

Het beschikbaar hebben van voldoende capaciteit (spoor 1) gaat hand in hand met gedragsbeïnvloeding (spoor 2). Door een positieve benadering in de vorm van gerichte communicatiecampagnes, inzet van fietsstewards, goede bewegwijzering, aanduidingen, tijdelijke vakken, etc. verleiden we fietsers om gebruik te maken van de beschikbare inpandige stallingsvoorzieningen en maken we duidelijk waar de geparkeerde fiets hinder oplevert ('hier wel, daar niet'). Eerst uit nieuwsgierigheid, daarna vanuit een nieuwe – even logische als vertrouwde – gewoonte. Belangrijkste uitdaging daarbij is om de doelgroepen voor middellang en lang bezoek (bijvoorbeeld een dagje winkelen) te verleiden zo veel mogelijk gebruik te maken van de

² Als grove vuistregel wordt vaak maximaal 150 m gehanteerd, maar deze afstand varieert uiteraard per doelgroep en type bezoek.

Volgvel 4

kwalitatief hoogwaardige inpandige stallingen. In de campagne zullen kwaliteitsaspecten als veilig, schoon, droog en netjes centraal staan.

In gebieden waar we nog niet beschikken over voldoende stallingsvoorzieningen (vooral Binnenstad West en Zuid) is de parkeerdruk erg hoog. Zolang er nog geen zicht is op een goede oplossing in deze gebieden zetten we voor de korte termijn in op gerichte maatregelen: tijdelijke, aantrekkelijke pop-up stallingen en het zo goed mogelijk reguleren van de drukke momenten met behulp van fietsstewards. Ook gaan we het gesprek aan met ondernemers, bewoners en studentenverenigingen hoe we samen het aantal gestalde fietsen van werknemers, bewoners en studenten op de te krappe plekken in goede banen kunnen leiden.

Spoor 3 Handhaving indien nodig

Het handhaven op fout gestalde fietsen buiten rekken en fietsvakken (spoor 3) kan pas als de capaciteit in een deelgebied op orde is, zowel kwalitatief als kwantitatief (spoor 1). Handhaven doen we dan ook niet zonder meer: dit doen we alleen op plekken waar we beschikken over voldoende stallingsruimte in de directe omgeving. Momenteel dus rond de Nieuwe Markt en straks dus ook op en rond de Grote Markt. Een dergelijke maatregel moet logisch, begrijpelijk en herkenbaar zijn voor de fietser, evenals de bereikbaarheid van de in het gebied aanwezige stallingslocaties. En het mag niet het gevoel oproepen dat de binnenstad minder bereikbaar is per fiets c.q. dat de fietsers minder welkom is. Dit vraagt om een heldere begrenzing van de zone fietsparkeerverbod, rekening houdend met acceptabele loopafstanden vanaf de fietsenstallingen en logische ruimtelijke aanleidingen.

Toepassing strategie per deelgebied Binnenstad

Na opening van de fietsenstalling Grote Markt is de binnenstad te verdelen in twee gebieden, namelijk het oostelijk deel van de binnenstad (omgeving Grote Markt en Nieuwe Markt waar de stallingsvoorzieningen op orde zijn) en het overige deel van de binnenstad (waar de stallingsvoorzieningen nog niet op orde zijn).

Oostelijk deel binnenstad (omgeving Grote Markt en Nieuwe Markt)

Met de opening van de fietsenstalling Grote Markt is straks ook in de omgeving van de Grote Markt naar verwachting voldoende capaciteit beschikbaar: hiermee is een belangrijke randvoorwaarde voor een aantrekkelijke Grote Markt zonder lukraak geparkeerde fietsen op orde. Rond de opening gaan we – evenals bij de opening van fietsenstalling Nieuwe Markt in 2019 – een Fietsstad 050 promotiecampagne voeren waarin we twee boodschappen willen uitdragen. Enerzijds is er een nieuwe bewaakte fietsenstalling in hartje stad die 24 uur per dag en 7 dagen per week open is en gratis gebruikt kan worden. Anderzijds is het stallen van fietsen op de Grote Markt en omgeving alleen nog toegestaan in de (nog steeds) aanwezige rekken en fietsvakken op straat (voor kort en middellang parkeren) en de nieuwe inpandige stallingen (voor lang parkeren). Uiteraard brengen we de fietsenstalling tevens via onze reguliere kanalen zoals websites, nieuwsbrieven, etc. onder de aandacht. Ook gaan we rond de opening van de stalling fietsstewards inzetten om bezoekers te wijzen op deze nieuwe stallingsvoorziening zodat ‘het nieuwe fietsparkeren’ in dit gebied goed bij iedereen tussen de oren komt.

Daarnaast grijpen we de opening van de stalling Grote Markt aan om ook de naamsbekendheid en vindbaarheid van de stalling Nieuwe Markt verder te verbeteren.

We hebben namelijk geconstateerd dat nog niet iedereen de stalling even goed weet te vinden. Dit is niet verwonderlijk omdat enkele maanden na de opening de stalling alweer gesloten moest worden vanwege de eerste lockdown tijdens de Corona-crisis.

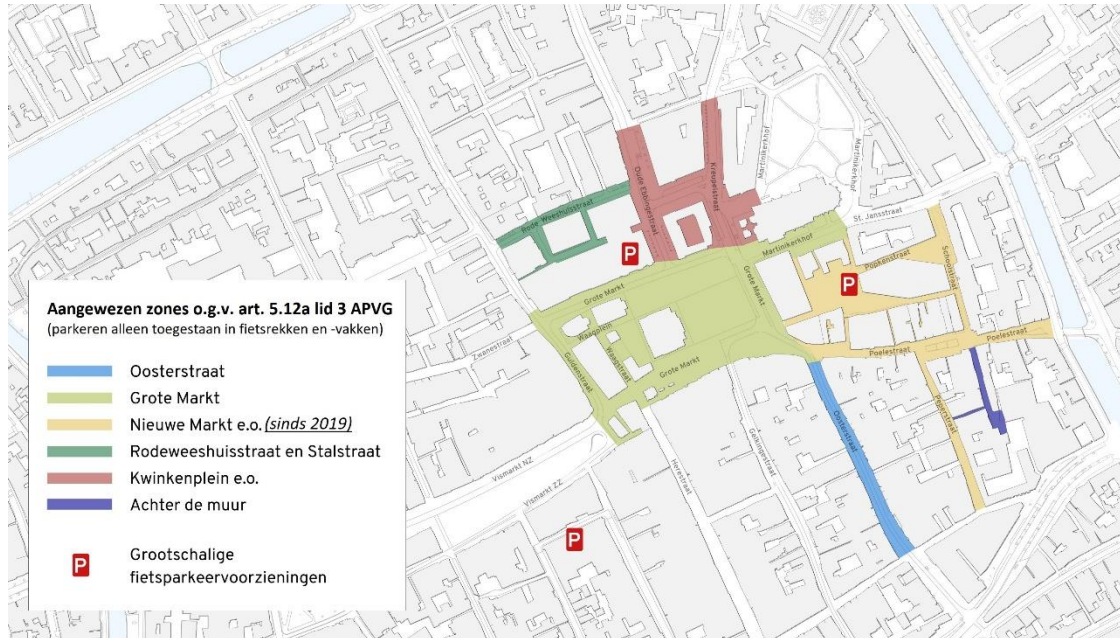
Hoewel communicatie en marketing heel belangrijk zijn om ervoor te zorgen dat de fietsenstalling ook daadwerkelijk gebruikt gaat worden, zijn we er daarmee nog niet. Ook op straat zelf moet duidelijk en structureel worden aangegeven hoe fietsers bij de ingang van de fietsenstalling komen vanuit de Oude Ebbingestraat. Daarom gaan we door middel van (alternatieve vormen van) bewegwijzering (o.a. een groene zuil in de Oude Ebbingestraat zoals bij fietsenstalling Nieuwe Markt ter plaatse van de Popkenstaat) en herinrichting van de openbare ruimte direct rond de ingang duidelijk aangeven waar de ingang van de fietsenstalling is.

Omdat naar verwachting niet iedere fietser automatisch zijn/haar fiets in de nieuwe stalling zal zetten, hebben we heldere regels omtrent het fietsparkeren ingesteld die het lukraak stallen van fietsen buiten de parkeervoorzieningen zoveel mogelijk moeten beperken. Hiervoor hebben we de huidige zone fietsparkeerverbod omgeving Nieuwe Markt uitgebreid met de omgeving Grote Markt (door middel van een aanwijzingsbesluit door het College op grond van artikel 5.12a lid 3 APVG 2021). In deze zone mogen fietsen alleen in de rekken, fietsvakken of in pandige stalling gestald worden. Hiermee ontstaat een aaneengesloten zone die logisch, begrijpelijk en herkenbaar is. De begrenzing van deze zone stellen we als volgt voor (zie onderstaande afbeelding):

- **Oostkant:** aansluiten op de bestaande zone rond de Nieuwe Markt en Poelestraat. Een logische grens in de Sint Jansstraat/Martinikerkhof vormt de kruising met de Popkenstraat.
- **Zuidkant:** de zone start in de Oosterstraat waar de Kleine Peperstraat een logische grens vormt, vergelijkbaar met het begin van de huidige zone in de Peperstraat. Dit om te voorkomen dat er een waterbedeffect van geparkeerde fietsen ontstaat in de Oosterstraat. In de Gelkingestraat is dit risico niet of veel minder aanwezig en leggen we de begrenzing op de overgang naar de Grote Markt.
- **Westkant:** de zone start op de overgang Vismarkt-Guldenstraat en de kruising Zwanestraat-Guldenstraat.
- **Noordkant:** de zone omvat het Kwinkenplein, zuidelijke deel Kreupelstraat, het gebied rond de Martinitoren en – na de oplevering van de herinrichting (gepland in Q3 2022) – de Rodeweeshuisstraat/Stalstraat. De noordelijke grens leggen we – gelet op de korte loopafstand tot de fietsenstalling Grote Markt – een eindje de Oude Ebbingestraat en Kreupelstraat in. De kruisingen met de Jacobijnerstraat vormt daarbij een logische, begrijpelijke en herkenbare begrenzing in het straatbeeld omdat daar de rooilijn sterk verspringt.
- Rond de **Nieuwe Markt en Poelestraat/Peperstraat** gelden momenteel al dezelfde regels omtrent het fietsparkeren (sinds de opening van de fietsenstalling Nieuwe Markt). Toentertijd hebben we aangegeven dat we de zone in de toekomst kunnen bijstellen als daar behoefte aan is. Hiervoor zien we aanleiding in de straat **Achter de Muur**. In deze smalle doodlopende straat is sprake van een groot aantal geparkeerde fietsen, deels van bewoners maar mogelijk deels ook als waterbedeffect vanuit de Poelestraat/Peperstraat waar wel een fietsparkeerverbod geldt. Dit zorgt ervoor dat de openbare orde en veiligheid niet gewaarborgd kan worden: hulpdiensten en afvalinzamelingsdiensten kunnen deze straat niet in

Volgvel 6

omdat deze geblokkeerd is met fietsen. Dit is zeer ongewenst. We gaan daarom de zone Nieuwe Markt iets uitbreiden in combinatie met het plaatsen van extra fietsenrekken op het nabijgelegen pleintje tussen het voormalige Casino en de achterzijde van het Pepergasthuis.

Zones in de binnenstad waar fietsen alleen gestald mogen worden in fietsparkeervoorzieningen (aangewezen op grond van artikel 5.12a lid 3 APVG 2021)

Om ervoor te zorgen dat fietsers in de nieuwe situatie meteen weten waar ze aan toe zijn en om te voorkomen dat ze hun fiets stallen buiten de rekken, vakken of nieuwe fietsenstalling, willen we vanaf de openingsdag van de fietsenstalling Grote Markt de nieuwe regels toepassen. Het spreekt voor zich dat we dit in het begin op een positieve manier zullen doen, maar uiteindelijk zal het – net als bij de Nieuwe Markt – voor iedereen duidelijk zijn dat we niet langer lukraak gestalde fietsen in de openbare ruimte toestaan. Onze fietsstewards zullen hierin – zeker in het begin – een belangrijke rol krijgen. Zij zullen fietsers op de nieuwe fietsenstalling wijzen en zij zullen ook vertellen dat in het gebied rond de Grote Markt op een gegeven moment gehandhaafd zal worden.

Ook als we uiteindelijk overgaan tot handhaving willen we een publieksvriendelijke benadering hanteren. Fout gestalde fietsen voeren we af naar het tijdelijke fietsdepot op het Damsterplein (op loopafstand van de binnenstad) en kunnen daar weer gratis afgehaald worden. Dit heeft in de afgelopen periode van Corona-handhaving goed gewerkt. Het is de bedoeling om deze aanpak, ook mede gelet op de onzekere ontwikkelingen omtrent Corona, vooralsnog aan te houden, in ieder geval zolang het Damsterplein nog niet is heringericht.

Op het moment dat de fietsenstalling Grote Markt open gaat houden we in de omgeving de meeste bestaande rekken en fietsvakken in stand. Wel verwijderen we een deel van de rekken in de directe omgeving van de ingang, namelijk die op de kop van de Oude Ebbingestraat, zodat men gestimuleerd wordt gebruik te maken van de nieuwe stalling. De overige fietsparkeervoorzieningen in de omgeving laten we voorlopig staan omdat het op voorhand lastig is in te schatten hoe het gebruik van de

fietsparkeervoorzieningen (zowel op straat als in de nieuwe stalling) na opening van de stalling zich gaat ontwikkelen. Dit zullen we nauwgezet gaan monitoren en zonodig direct op bijsturen. Daarnaast zal er altijd een bepaalde behoefte blijven aan parkeren op straat. Enerzijds voor fietsers die minder goed ter been zijn en moeite hebben met parkeren in een kelder. Anderzijds gaat het om fietsers die de binnenstad slechts kort bezoeken en daardoor minder geneigd zijn om de fiets inpandig te stallen. Bijvoorbeeld fietsers die snel even een enkele boodschap willen halen in de supermarkt of apotheek.

Rest van de binnenstad

In de overige delen van de binnenstad hebben we nog een aanzienlijk tekort aan fietsparkeerplaatsen en zijn we druk bezig met het zoeken naar geschikte locaties voor vergelijkbare grootschalige hoogwaardige stallingen. Deze zijn echter niet op korte termijn gerealiseerd. Daarom kunnen we in dit gebied nu nog niet 'het nieuwe fietsparkeren' (combinatie van capaciteit op orde, positieve gedragsbeïnvloeding/bewustwording en handhaving) toepassen zoals we dat rond Grote Markt/Nieuwe Markt (gaan) doen. Wel gaan we in de tussentijd opnieuw gerichte maatregelen treffen om het fietsparkeren in deze gebieden beter te organiseren en ordenen zodat de overlast van gepaarde fietsen in de openbare ruimte afneemt. Daarnaast willen we voorkomen dat er als gevolg van het nieuwe regels omtrent fietsparkeren rond de Grote Markt een waterbedeffect ontstaat langs de randen van de zone, al zullen we dat nooit geheel kunnen voorkomen. Hiervoor gaan we het volgende doen:

- **We voegen extra (tijdelijke) stallingscapaciteit toe.** Tijdens Corona hadden we op het hoogtepunt in en rond de binnenstad circa 3.000 tijdelijke stallingsplaatsen (fietsrekken), deze zijn na verloop van tijd weer afgeschaald naar circa 1.500 plaatsen omdat ze niet allemaal gebruikt werden. We willen het aantal tijdelijke stallingen weer opschalen én tegelijk ook opwaarderen tot aantrekkelijke en goed herkenbare pop-up stallingen in de Fietsstad 050 huisstijl. De huidige tijdelijke stallingen werken op zich goed maar hebben een rommelige uitstraling en worden lang niet altijd optimaal gebruikt. Door te werken met pop-up stallingen zijn we tevens flexibel doordat we de stalling eenvoudig kunnen verplaatsen naar een andere plek als daar aanleiding toe is. Door zo te experimenteren kunnen we uitvinden wat de beste plek is en eventueel deze plek meer permanent maken. Tevens willen we extra fietsparkeervakken aanbrenge met tijdelijke markering. En ook hiervoor geldt: indien tijdelijke vakken op de betreffende locatie voorzien in een duidelijke behoefte, dan kunnen we ze permanent maken. We denken onder meer aan locaties in de Westerhaven, de Vismarkt/Akerkhof, Rademarkt en Gedempte Zuiderdiep.
- We zetten **extra communicatiemiddelen** in die het werk van de fietsstewards ondersteunen (o.a. de eerder succesvol toegepaste rode lopers, stickers met heldere spelregels op vuilcontainers, borden en grondmarkering).
- We gaan door met **handhaven van excessen** op plekken waar sprake is van gestalde van fietsen die gevaar opleveren of toegankelijkheid belemmeren van bijvoorbeeld hulpdiensten of afvalinzameling. Maar ook als fietsen zodanig op een voetpad, trottoir, zebra of blindengeleidestrook zijn gestald waardoor de doorgang wordt gehinderd of belemmerd. Dit mogen we (nu al) doen op grond van artikel 5.12a lid 1 APVG 2021 (zie ook voetnoot 1) zonder aanwijzing van een specifieke zone. Dit is vooral belangrijk voor de drukste en krappe punten als bijvoorbeeld Brugstraat en Folkingestraat. Hier is weinig ruimte voor de voetganger en staan

geparkeerde fietsen al snel zodanig in de weg dat het leidt tot gevaar, hinder en/of verslechterde toegankelijkheid.

- We onderzoeken in hoeverre het mogelijk is om een **nieuwe regels omtrent fietsparkeren in te stellen in voetgangersgebieden**, te weten de Herestraat (ten noorden van de Carolieweg) en Westerhaven. De Herestraat en Westerhaven zijn voetgangersgebieden en belangrijke hoofdwinkelstraten (aangemerkt als kernzone in Retailvisie). Die fiets mag hier in de huidige situatie echter overal geparkeerd worden, terwijl het hier niet toegestaan is om te fietsen (in de Herestraat alleen toegestaan tussen 21-9 uur). Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld de Poelestraat dat ook voetgangersgebied is waar niet gefietst mag worden én waar tevens de fiets niet gestald mag worden.

Vanuit ruimtelijke kwaliteit en vanwege de economische functie als belangrijke winkelstraat is er aanleiding om dergelijke regels ook toe te passen op de Herestraat en de Westerhaven. Dit zou voor beide straten vanuit de status als voetgangersgebied logisch en begrijpelijk zijn, maar natuurlijk moeten er wel voldoende parkeervoorzieningen zijn in de directe omgeving. En uiteraard moet ook hier voorkomen worden dat er extra parkeerdruk op de directe omgeving ontstaat.

Maatschappelijk draagvlak

De gemeente Groningen vraagt de bewoners via het Inwonerspanel en Jongerenpanel 'Groningen Gehoord' elk jaar naar hun mening over fietsen in Groningen, waaronder ook fietsparkeren in de binnenstad. Uit recent gehouden onderzoek (september 2021) blijkt dat de in 2019 geopende fietsenstalling Nieuwe Markt uitstekend wordt beoordeeld door de gebruikers: op bijna alle onderzochte aspecten wordt een rapportcijfer 8 of meer gescoord. In de voorgaande jaren scoorden de fietsenstallingen in de binnenstad gemiddeld slechts een 6. Deze forse stijging komt bijna geheel op conto van de nieuwe stalling Nieuwe Markt. Het investeren in kwalitatief hoogwaardige inbandige stallingen als de Nieuwe Markt en de Grote Markt heeft dus direct een duidelijk positieve invloed op de tevredenheid van de gebruikers van de stalling. Een dergelijke positieve waardering is uiteraard van groot belang voor het daadwerkelijk gebruik van de stalling.

Samen met Groot Handelshuis en de ondernemers van het gebied rond de Grote Markt willen we de bezoekers van dit deel van de stad proberen te verleiden zoveel mogelijk gebruik te maken van de fietsenstalling Grote Markt. Rond de opening van de stalling doen we dit op een positieve manier door middel van een communicatiecampagne en inzet van fietsstewards, maar ook zullen we indien nodig daadwerkelijk foutgestalde fietsen in de omgeving gaan verwijderen.

De belangrijkste stakeholders voor de binnenstad en omgeving Grote Markt zijn geconsulteerd over de voorgenomen maatregelen. Er is gesproken met de Fietsersbond, Ondernemersvereniging Grote Markt, de Groningen City Club (GCC), Koninklijke Horeca Nederland (KHN) en Vindicat. Uit deze gesprekken is gebleken dat men begrip heeft voor de maatregelen zoals voorgesteld, omdat dit bijdraagt aan een betere uitstraling van de Grote Markt en omgeving. Tevens willen enkele partijen graag meedenken op welke wijze de bezoekers van dit deel van de binnenstad verleid kunnen worden zoveel mogelijk gebruik te maken van de fietsenstalling Grote Markt en Nieuwe Markt. Na besluitvorming zullen alle bewoners en ondernemers in het gebied actief worden geïnformeerd.

Financiën

De in deze brief genoemde maatregelen kunnen worden gedekt uit de bestaande begroting. Het gaat om de volgende onderdelen:

- Communicatie, marketing en bewegwijzering;
- Tijdelijk extra inzet fietsstewards in het jaar 2022;
- Handhaving op foutgestalde fietsen in het jaar 2022 dat incidenteel wordt gedekt uit het resterende budget fietsparkeren 2020-2021 dat beschikbaar is vanwege lagere inzet in de Corona periode. Deze middelen zijn onderdeel van het SIF. De voorgestelde inzet is daarmee conform het kader Resultaatbepaling en Resultaatbestemming. Indien er bij de begroting van 2023 geen structurele middelen beschikbaar worden gesteld, zal er vanaf 2023 niet (of veel beperkter) kunnen worden gehandhaafd.

Naast de maatregelen die we nemen rond de Grote Markt blijven we in 2022 ook inzetten op de al eerder afgesproken maatregelen rond fietsparkeren, uiteraard onder voorbehoud van de Corona situatie:

- Inzet van de (basis) fietsstewards in de gehele binnenstad om de fietsers op een positieve manier te wijzen op het goed parkeren van hun fiets.
- Handhaving op fout gestalde fietsen rond de Nieuwe Markt (inclusief inzet van BOA's tijdens avonden in het uitgaansgebied).
- Handhaving van de maximale parkeerduur van fietsen in het centrum en de oude wijken.
- Tijdelijke maatregelen overige delen binnenstad, waaronder onderzoek naar nieuwe grootschalige fietsparkeervoorzieningen in Binnenstad West en Zuid, monitoringsonderzoek fietsparkeren 2022 (zie hieronder) en communicatiemiddelen die het werk van de fietsstewards ondersteunen. Daarnaast willen we pop-up stallingen realiseren en fietsenrekken aanschaffen. Voor deze investering wordt een separaat raadsvoorstel voorbereid.

Tot slot

Met de nieuwe regels omtrent fietsparkeren is er altijd een risico op een verplaatsing van fietsparkeren naar de randen van het gebied (waterbedeffect). Dit zien we momenteel bijvoorbeeld in Achter de Muur en is ook een potentieel risico in de Oosterstraat. Daarom hebben we met de begrenzing van de voorgestelde zone zo goed mogelijk rekening gehouden om dit waterbedeffect in de Oosterstraat te voorkomen. Uiteraard zullen we het gebruik van de nieuwe fietsenstalling en de effecten op het aantal gestalde fietsen in de omgeving van de Grote Markt en de hele binnenstad monitoren tijdens en na uitvoering van de maatregelen. Zo nodig zullen we bijsturen, bijvoorbeeld door aanpassing van de zone, het plaatsen van extra (tijdelijke) fietsvoorzieningen, aanbrengen van extra aanduidingen, etc. Hiertoe gaan we in de loop van 2022, zolang er geen bijzonderheden zijn als gevolg van coronamaatregelen, een uitgebreid fietsparkeeronderzoek uitvoeren als vervolg op het fietsparkeeronderzoek 2019 en 2016. Ook wordt de mening over het fietsparkeren in de binnenstad in 2022 weer gemonitord via het Inwonerspanel en Jongerenpanel 'Groningen Gehoord'.

De komende tijd werken we de verschillende onderdelen verder uit en zullen de diverse maatregelen worden geïmplementeerd. Alles is erop gericht om ervoor te

Volgvel 10

zorgen dat de fietsenstalling Grote Markt een groot succes gaat worden en dat de overlast van gestalde fietsen in de directe omgeving tot een minimum beperkt wordt.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.